

**Нам, эвсэл,
нэр дэвшигчдийн
бүртгэл**

www.gec.gov.mn

АГУУЛГА

- УИХ болон орон нутгийн сонгуульд оролцох нам эвсэл, нэр дэвшигчдийн бүртгэл
- Аймаг, нийслэлийн ИТХ-ын сонгуульд оролцох нам, нэр дэвшигчдийн бүртгэл

УИХ-ЫН СОНГУУЛЬД НАМ, ЭВСЭЛ СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ

- Сонгуульд оролцохоо илэрхийлэх
– 2016.4.30-наас өмнө
- Сонгуулийн Ерөнхий Хороо баримт бичгийг хүлээн авсан өдрөөс хойш 5 хоногт багтаан шийдвэр гаргана.
- Батламж олгоно.

УИХ-ын сонгуулийн нэр дэвшигчдийг бүртгэх

- Сонгуулийн Ерөнхий Хороо бүртгэж, үнэмлэх олгоно.

Орон нутгийн хурлын сонгуульд нам оролцох

- Намын салбар байгууллага нь сонгуульд оролцох хүсэлтээ аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн сонгуулийн хороонд гаргана.
– **2016.8.20-ноос өмнө**
- Хүсэлтэд намын салбар байгууллагын дарга гарын үсэг зурж, тэмдэг дарна.

(Сонгуулийн тухай хуулийн 153.1, 153.2)

Нам сонгуульд оролцох хүсэлтэд хавсаргах баримт бичиг

1. Сонгуульд оролцох тухай шийдвэр
2. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар
3. Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр /аудитаар хянуулсан байна/
4. Сонгуулийн штабын нэр, бүрэлдэхүүн, байрлах хаяг зэрэг дэлгэрэнгүй мэдээлэл

(Сонгуулийн тухай хуулийн 153.3)

ОНС-д нэр дэвшигчид тавигдах шаардлага:

- Төрийн жинхэнэ албан хаагч
- ТҮ-ний удирдах албан тушаалтан
- Төрийн болон орон нутгийн өмчит, эсхүл өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн дарга, дэд дарга, захирал, дэд захирал
 - **ТАТХ-ын 23.2-ын дагуу чөлөөлөгдөх хүсэлтээ гаргасан байна.**
 - **Нэр дэвшигчээр бүртгүүлсэн өдрөөс хойш ажлаа гүйцэтгээгүй байна.**

Төрийн албаны тухай хууль

23 дугаар зүйлийн 23.2

- Төрийн жинхэнэ албан хаагч нэр дэвших бол:
 - УИХ-ын сонгуульд
 - ээлжит сонгуулийн жилийн **1.1-нээс өмнө**
 - Аймаг, нийслэлийн ИТХ-ын сонгуульд
 - ээлжит сонгуулийн жилийн **4.1-нээс өмнө**
 - Сум, дүүргийн ИТХ-ын сонгуульд
 - санал авах өдрөөс **3 сарын өмнө** төрийн албанаас **чөлөөлөгдөх өргөдлөө** төрийн байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтанд гаргана.
- Сонгуульд нэр дэвшихтэй холбогдуулан төрийн жинхэнэ албан хаагч өргөдлөө гаргаагүй нь тухайн төрийн байгууллага түүнийг төрийн албанаас чөлөөлөхөд саад болохгүй.

ОНС-д нэр дэвшигчид

тавигдах шаардлага:

- Шүүхийн шийдвэрээр тогтоогдсон өр төлбөргүй;
- Татварын хугацаа хэтэрсэн өргүй (51 ба түүнээс дээш хувийн хувьцаа эзэмшдэг компани);
- Ял шийтгүүлж байгаагүй, эсхүл ялгүй болсон байх;
- Цэргийн алба хаах насны иргэн цэргийн алба хаах үүргээ биелүүлсэн байх.
- ОНС-д – тухайн аймаг, нийслэл, суманд **180**-аас доошгүй хоног байнга оршин суусан

Сум, дүүргийн ИТХ-ын сонгуульд нэр дэвшүүлэх

- Нам нэр дэвшүүлэх
 - **2016.8.25-наас 2016.8.29-нийг дуустал.**
 - Тойрогт ногдсон мандатын тооноос илүүгүй
- Бие даан нэрээ дэвшүүлэх ажиллагаа
 - **2016.8.25-наас 2016.8.31-нийг дуустал.**
 - Суманд 51-ээс доошгүй сонгогчийн дэмжлэг
 - Дүүрэгт 201-ээс доошгүй сонгогчийн дэмжлэг авсан байна.

Намаас нэр дэвшигчийн бүрдүүлэх баримт бичиг:

1. Нэр дэвшүүлсэн тухай шийдвэр;
2. Нэр дэвшигчдийн жагсаалт;
3. Зөвшөөрөл;
4. Сонгуульд нэр дэвшигчийн хөрөнгө, орлогын мэдүүлэг;
5. Өр төлбөргүй болох тухай мэдүүлэг;
6. Нэр дэвшигчийн намтар;
7. Ажил, албан тушаалаасаа чөлөөлөгдөх тухай хүсэлтийн нотариатаар батлуулсан хуулбар.

2016.9.01-ний 17.00 цагаас өмнө

Бие даан нэр дэвшигчийн бүрдүүлэх баримт бичиг

1. Мэдэгдэл;
2. Гарын үсэг зуруулсан маягт;
3. Сонгуульд нэр дэвшигчийн хөрөнгө, орлогын мэдүүлэг;
4. Өр төлбөргүй болох тухай нэр дэвшигчийн мэдүүлэг;
5. Нэр дэвшигчийн намтар;
6. Ажил, албан тушаалаасаа чөлөөлөгдөх хүсэлт, шийдвэрийн нотариатаар батлуулсан хуулбар;

2016.9.03-ны 17.00 цагаас өмнө

Нэр дэвшигчдийг бүртгэх эсэх шийдвэр гаргах

- Аймаг, нийслэлийн сонгуулийн хороо нэр дэвшигчдийн баримт бичгийг хүлээн авснаас хойш 5 хоногийн дотор бүртгэх эсэх асуудлыг шийдвэрлэж, тогтоол гаргана.
 - Намаас нэр дэвшигч – 2016.9.06-ны дотор
 - Бие даан нэр дэвшигч - 2016.9.08-ны дотор

Нэр дэвшигчийн ҮНЭМЛЭХ ОЛГОХ

- Санал авах өдрөөс 22 хоногийн өмнө буюу **2016.9.27-НЫ** өдөр нэг өдөр олгоно.
- Нэр дэвшигчийн үнэмлэхийг нэр дэвшигчид өөрт нь, эсхүл төлөөлөгчид нь олгоно.

Нэр дэвшигчийг бүртгэхээс татгалзах үндэслэл

- Нэр дэвшүүлэх ажиллагааг хуулийн хугацаанд явуулаагүй;
- Нэр дэвшигчид тавигдах шаардлага хангаагүй;
- Баримт бичиг дутуу, эсхүл хуурамч;
- Дэмжигчдийн гарын үсэг цуглуулахдаа хууль бус арга хэрэглэсэн.

(Сонгуулийн тухай хуулийн 158-р зүйл)

Нэр дэвшигчийг нэрийн жагсаалтаас хасах үндэслэл

- Сонгуулийн тухай хуулийн 52, 67.3, 70.1, 70.5.1 – 70.5.10, 70.5.13-70.5.16-д заасан үндэслэл тогтоогдвол;
 - Нэр дэвшигч бүртгүүлсний дараа,
 - дүн гарсны дараа
 - төлөөлөгчийн бүрэн эрх хүлээн зөвшөөрөгдсөний дараа
- Шүүхийн шийдвэрийг үндэслэнэ.

(Сонгуулийн тухай хуулийн 159-р зүйл)

www.gec.gov.mn